

Т. В. Фидоренчик

*Житомирський державний університет імені Івана Франка
Науковий керівник: старший викладач Н. П. Сіваєва*

Розвиток вмінь групового спілкування засобами автентичних художніх відеофільмів

Важливим завданням сучасної школи є розвиток в учнів критичного мислення, адекватної самооцінки, відповідальності, здатності до кооперації і співпраці тощо. Проте все це відбувається за умови, що всі суб'єкти навчально-виховного процесу готові до роботи в групі [1].

Проблеми групового спілкування та взаємодії розглядалися вітчизняними та зарубіжними психологами (Б. Г. Ананьєв, Л. С. Виготський, М. С. Каган, Б. Ф. Ломов, О. М. Леонтьєв, А. Маслоу, С. Л. Рубінштейн, К. Рудестам та ін.). Ними напрацьовано концептуальні підходи до аналізу проявів особистості в спільній, груповій та колективній діяльності, чинників ефективності даного процесу.

Дослідження фахівців з методики викладання іноземних мов – А. К. Колеченко, Г. К. Крюкової, Н. Г. Ксенофонтової, С. Ю. Ніколаєвої, Г. М. Поделець, О. П. Петрашук, В. Г. Редька, Н. Ф. Бориско, В. П. Феofilової та ін. – засвідчили, що система завдань групового навчання сприяє більш успішному формуванню іншомовних мовленнєвих умінь і навичок [3].

Успіх групового спілкування на уроці значною мірою залежить від раціонального і ефективного використання допоміжних засобів.

Останнім часом в наукових працях приділяється увага аудіовізуальним засобам інформації. Аналіз методичної літератури вказує на переваги використання відеофільмів в процесі навчання іноземної мови: моделювання іншомовного середовища, наближення до реального буття; проведення навчання на основі природного звукового мовлення із зображенням екстралінгвістичних рис; навчання спілкування на основі взаємозв'язку лінгвістичного, комунікативного та екстралінгвістичного факторів є основою для імітації; використання емоційно-мотивованого фактору у процесі навчання іноземної мови [2].

На уроці робота з відеофільмами відбувається поетапно:

- 1) перед переглядом з метою загального ознайомлення та введення учнів у тематику;
- 2) під час перегляду для перевірки розуміння змісту;
- 3) після перегляду з метою розвитку вмінь учнів передавати власні враження та думки на основі отриманої відеоінформації [4].

Маючи на меті розвиток умінь групового спілкування, на кожному етапі проводиться та чи інша форма групової діяльності. Ми подаємо можливий план опрацювання художнього відеофільму "Braveheart" в групах:

I. Pre-viewing stage:

A. *Cultural Insight*: Getting to know the writer and historical background of the film (may be done in groups as a home-task).

B. *Content Anticipation*: Answer the questions. Look at the pictures of some film characters and say what roles they might perform.

C. *Language Anticipation*: Team up and brainstorm a number of words or phrases associated with the key words: Scotland, England, common people, nobles, struggle, love, battle, betrayal, death.

D. *Prediction*: Match the parts of the text, read and find out what is known about William Wallace. Write five questions which might be answered in the film.

E. *Intrigue Watching*: Finish the first lines of the opening sequence in your own way and roleplay it with your group. Compare the author's part and yours.

II. Active-viewing stage:

A. *Comprehension check*: While watching the film answer the questions: Where is William Wallace from? Wallace's uncle said this to him as a boy "you have the look of..." what? Why did William marry Murron in secret? Who were the three people whom William chose as his "Captains"? At Wallace's wife's funeral what did her father do to Wallace to show he was forgiven? etc.

B. *Content, Genre Focus*: Recall from the film any facts relating to location; buildings; costumes; food; weapons; rituals and ceremonies; the language spoken. What information are given about some characters. Group up and comment on how the ending of 'Braveheart' is constructed in order to satisfy the audience and convey historical truth.

C. *Focus on Setting, Directing, Acting*: Recall some crucial settings in the film, describe them as if you were a script writer. Are

there any characters which contain elements of good and evil? Would you have chosen different actors?

III. Post-viewing

A. Presentation: Identify the audience of the film and design the poster/trailer; advertise it on the radio and in the press.

B. Conversation: Group up and decide on an alternative ending of the film. Prepare a list of questions and roleplay the interview with the main character.

C. Group Discussion: Debate on the following: "Every man dies. Not every man really lives". (with reference to the film).

D. Written Follow-up: Write brief comments on the film. Write a film review to a magazine.

Хоча навчальний потенціал відеофільму можна використовувати для розвитку різних видів мовленнєвої діяльності, найефективнішим він виявляється в процесі навчання групового спілкування. Фільм у даному випадку стає вагомим стимулом, який створює особливе іншомовне середовище та слугує виникненню сприятливих умов для спілкування іноземною мовою.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ І ЛІТЕРАТУРИ

1. Пометун О., Пироженко Л. Сучасний урок. Інтерактивні технології навчання: Наук.-метод. посіб. / О. Пометун, Л. Пироженко. – К: Видавництво А.С.К., 2004. – 192 с.

2. Тучина Н. В. Комуникативні вправи і завдання / Н. В. Тучина // Англійська мова та література. – 2003. – № 22-23. – С. 38-39.

3. Ярошенко О. Г. Групова навчальна діяльність школярів: теорія і методика / О. Г. Ярошенко. – К.: Партнер, 1997. – 208 с.

4. Robert J. Di Pietro Strategic Interaction. Learning Languages through Scenarios / J. Robert. – Cambridge University Press, 1987. – 320 p.